

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
Державні та муніципальні фінанси

на тему: **«МИТНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ
СУСПІЛЬСТВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ»**

Виконавець:

Студентка ЦЗФН

Єфременко М.В.

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Слатвінська М. О.

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах посилення антропогенного впливу людини на навколишнє середовище виникає потреба вибору нової моделі життя суспільства, моделі, яка би передбачала можливість збереження і розвитку майбутніх поколінь. Така модель не має підтримувати безкінечне економічне зростання, а орієнтуватися на стабільно достатній рівень суспільних благ. Такий тип розвитку людства отримав назву «парадигма сталого розвитку», і вона починає домінувати у більшості країн світу та стає основною ідеологією ХХІ ст.

Нині і в Україні важливо приділити увагу формуванню суспільства стабільного розвитку і тому саме концепція сталого розвитку, розглядається як варіант конкретних дій для забезпечення трансформації економічної системи загалом та митної – зокрема.

Головна увага приділяється найбільш стратегічним проблемам розвитку економіки і, як підсумок, фіскальному забезпеченню бюджету держави для можливості їхнього подолання, а також для досягнення економічного зростання без створення загроз для екологічного стану, ресурсного забезпечення і функціонування майбутніх поколінь загалом.

Відомо, що основою для фіскального забезпечення є податки як важлива фінансова база не лише для фінансування держави та виконання її функцій, а й соціального забезпечення її громадян. Митні платежі є вагомим складовим податкових надходжень та слугують фінансовою базою для формування суспільства сталого розвитку. Крім цього митна система за допомогою свого інструментарію здатна чинити регулюючий вплив на економічну, соціальну та екологічну сфери держави. Так, за допомогою тарифних і нетарифних інструментів митного регулювання, митного контролю та інших інструментів можна впливати на формування митних надходжень, структуру імпорту та експорту, екологічні норми товарів, що ввозяться та окремі соціальні аспекти.

Отже, важливим науковим завданням є формування пропозицій для ефективного функціонування митної системи з метою досягнення цілей сталого

розвитку, що й визначає актуальність теми дослідження.

Мета дослідження визначення теоретичних особливостей впливу митної системи на формування суспільства сталого розвитку, оцінка практичних аспектів такого впливу та формування пропозицій щодо вдосконалення митної справи в Україні з метою досягнення цілей сталого розвитку.

Завдання дослідження:

- дослідити глобалізаційні виклики та теоретичну сутність сталого розвитку;
- обґрунтувати завдання митної справи в контексті досягнення цілей сталого розвитку;
- охарактеризувати митні інституції з позиції суб'єктів формування суспільства сталого розвитку;
- проаналізувати міжнародну торгівлю як джерело та чинник сталого розвитку;
- розкрити митні аспекти фінансового забезпечення сталого розвитку;
- оцінити роль митного контролю в контексті досягнення соціально-економічних цілей сталого розвитку;
- висвітлити зарубіжний досвід управління змінами при здійсненні митної справи;
- запропонувати вектори вдосконалення митної системи України в контексті досягнення цілей сталого розвитку.

Об'єкт дослідження є процес формування суспільства сталого розвитку в Україні.

Предмет дослідження є теоретичні та практичні аспекти застосування митного інструментарію для формування суспільства сталого розвитку.

Методи дослідження. Методичною базою кваліфікаційної роботи магістра є сукупність загальнонаукових та спеціальних прийомів і методів дослідження, а саме: аналізу, синтезу, індукції, дедукції, абстрагування, узагальнення, порівняння, аналогії, статистичний та графічний методи.

Інформаційна база дослідження є посібники, монографії, статті, які присвячені дослідженню митних аспектів формування суспільства сталого розвитку, дані Державної фіскальної служби України, Державної служби статистики України, Державної казначейської служби України, Міністерства фінансів України, Рахункової палати України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі, інтернет-ресурси.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (113 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 119 сторінок. Основний зміст викладено на 104 сторінках. Робота містить 8 таблиць, 15 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано тези: Проблемні аспекти застосування мита в Україні // Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами. 4 грудня 2019 р. м. Київ.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі роботи «**Теоретичні основи функціонування митної компоненти забезпечення сталого розвитку суспільства**» досліджено теоретичні основи функціонування митної компоненти забезпечення сталого розвитку суспільства. Розглянуто дефініцію «сталий розвиток» та охарактеризовано його складові. Висвітлено завдання митної справи, які забезпечують досягнення цілей сталого розвитку та охарактеризовано митні інституції.

Другий розділ «**Прагматика застосування митного інструментарію для формування суспільства сталого розвитку**» присвячений прагматиці застосування митного інструментарію для формування суспільства сталого розвитку. В розділі висвітлено роль міжнародної торгівлі як чинника сталого розвитку, проаналізовано фіскальні ефекти митної системи в контексті формування фінансової основи сталого розвитку та проведено оцінку митного контролю в Україні.

У третьому розділі «**Напрями вдосконалення митної справи в Україні у контексті формування суспільства сталого розвитку**» наведено напрями вдосконалення митної справи в Україні в контексті формування суспільства сталого розвитку.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Сталий розвиток – це новий, якісний тип розвитку, який характеризується спрямованістю на захист інтересів людства в сучасному та майбутньому світі як на національному, міжнародному, так і на світовому рівні. Слід відзначити, що, незважаючи на широке використання поняття «сталий розвиток», не існує єдиного усталеного його визначення. Крім того, це поняття постійно переосмислюється та доопрацьовується.

2. В умовах перманентних трансформацій національні, внутрішні фактори розвитку все більше стають залежними від зовнішніх, які є безумовним проявом глобалізаційних процесів та потребують прийняття адекватних часу новацій у нормативно-законодавчому полі. У цих процесах першочерговими є заходи, які спрямовані на економічний розвиток держав, соціальну захищеність населення. При цьому митні органи повинні відігравати нову, динамічну роль при виконанні своїх функцій, мати здатність до розроблення та реалізації стратегічних планів, заснованих на розумінні конкурентного зовнішнього середовища та свого потенціалу.

3. Напрямами удосконалення митної системи України в контексті її модернізації та досягнення цілей сталого розвитку є: внесення змін і доповнень до Митного кодексу України, а саме: удосконалення митного регулювання та митного контролю після випуску товарів; удосконалення реалізації фіскальної функції та правоохоронної діяльності; сприяння розвитку інтеграційних процесів і розвиток міжнародного співробітництва; покращання системи державних послуг та митної інфраструктури; удосконалення інформаційно-

технічного забезпечення; зміцнення кадрового потенціалу та посилення антикорупційної діяльності; розвиток соціальної сфери;

– внесення змін до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» щодо впровадження принципу первинності електронних документів та відомостей в електронному вигляді;

– внесення змін до проекту Закону України «Про запобігання корупції» щодо активної роботи у напрямку запобігання корупції та інших зловживань у системі митних органів, а саме: упровадження додаткової норми щодо матеріального заохочення службовця, який здав хабародавця; створення спеціалізованого органу, підпорядкованого безпосередньо Президентіві України, з метою виявлення та контролю хабарництва в системі державної влади.

АНОТАЦІЯ

Єфременко М. В., «Митні детермінанти формування суспільства сталого розвитку в Україні».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Державні та муніципальні фінанси». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019 рік.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти функціонування митної компоненти забезпечення сталого розвитку суспільства. Розглянуто дефініцію «сталий розвиток» та охарактеризовано його складові. Висвітлено завдання митної справи, які забезпечують досягнення цілей сталого розвитку та охарактеризовано митні інституції.

Досліджено прагматику застосування митного інструментарію для формування суспільства сталого розвитку та висвітлено роль міжнародної торгівлі як чинника сталого розвитку. Проаналізовано фіскальні ефекти митної системи в контексті формування фінансової основи сталого розвитку та проведено оцінку митного контролю в Україні. Запропоновано напрями

вдосконалення митної справи в Україні в контексті формування суспільства сталого розвитку.

Ключові слова: мито, митна система, митні інституції, сталий розвиток, митний інструментарій.

ANNOTATION

Yefremenko M., «Customs determinants of formation of a society of sustainable development in Ukraine».

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «Finance, Banking and Insurance» under the master's program «Public and municipal finance». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The theoretical aspects of the functioning of the customs component of ensuring the sustainable development of society are considered in the paper. The definition of "sustainable development" is considered and its components are characterized. The tasks of customs, which ensure the achievement of the goals of sustainable development, are described, as well as the customs institutions.

The pragmatics of the use of customs instruments for the formation of a sustainable development society is explored and the role of international trade as a factor of sustainable development is highlighted. The fiscal effects of the customs system in the context of forming the financial basis for sustainable development are analyzed and the customs control in Ukraine is assessed. The directions of improvement of the customs business in Ukraine in the context of formation of a society of sustainable development are offered.

Keywords: customs, customs system, customs institutions, sustainable development, customs instruments.